

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 28 martie 2019, încheierii Judecătorei Chișinău din 13 martie 2019 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, declarat de avocatul Tudor Osoianu și condamnatul

Filat Vladimir XXXXX, născut la XXXXX în s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătorei Chișinău din 27.06.2016, în baza art. 324 alin. (3) lit. a), b), 326 alin. (3) lit. a), 84 Cod penal, la 9 ani închisoare, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani, cu retragerea distincției de stat Ordinul Republicii, conferit prin Decretul Președintelui RM nr. 932-VII din 24.12.2013.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 05.03.2019 - 28.03.2019,
instanța de apel: 17.04.2019 - 08.05.2019,
instanța de recurs: 01.07.2019 - 18.09.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 28 martie 2019, a fost respinsă cererea de revizuire depusă de avocatul Victor Munteanu, în numele

condamnatului Filat Vladimir, împotriva sentinței Judecătorei Buiucani din 27 iunie 2016, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017, ca fiind neîntemeiată.

2. Instanța de fond a reținut că la 01.03.2019, avocatul Victor Munteanu a înaintat o cerere de revizuire, în numele condamnatului Filat Vladimir, împotriva sentinței Judecătorei Buiucani din 27 iunie 2016, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

În motivarea cererii, revizuentul a indicat că, prin sentința Judecătorei Buiucani din 27.06.2016, Filat Vladimir a fost condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. a), b), 326 alin. (3) lit. a), 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale, ce constituie 60.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 5 ani, cu retragerea distincției de stat Ordinul Republicii, conferit prin Decretul Președintelui RM nr. 932-VII din 24.12.2013, cu executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis.

La 21.09.2016 (decizia motivată – 21.10.2016) a devenit irevocabilă decizia de condamnare a lui XXXXX XXXXX. La data de 06.04.2017 (decizia motivată pronunțată pe 04.05.2017), Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în anulare declarat de avocatul Bancu Cristina, a casat parțial sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06.11.2015, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2016, decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21.09.2016, în cauza penală privindu-l pe XXXXX XXXXX, a rejudecat cauza pronunțând următoarea hotărâre - XXXXX XXXXX se consideră condamnat în baza art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) din Codul de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, în speță, este prezent temeiul de revizuire a hotărârii judecătorești prevăzut de art. 458 alin. (3) pct. 3) din Codul de procedură penală, existența a două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile care nu se pot concilia și anume hotărârea de condamnare a lui Filat Vladimir și a lui XXXXX XXXXX.

Ori, neconcilierea constă în faptul că XXXXX XXXXX a fost condamnat pentru infracțiunea de spălare a banilor (în modalitatea convertirii mijloacelor financiare) pentru aceeași sumă de bani, care este reținută lui Filat Vladimir în calitate de remunerație ilicită la infracțiunea de trafic de influență.

În acest sens, instanța a reținut un episod infracțional care a fost pus la baza condamnării lui Filat Vladimir pe art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume faptul că ultimul, prin intermediul companiei XXXXX XXXXX, a primit la 26.11.2014 suma de 2.793.229 euro, ceea ce constituie în valută națională conform cursului BNM suma de 52.177.517,72 lei, de pe contul companiei „XXXXX XXXXX”, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de

către „XXXXX XXXXX” S.A. la 25.11.2014 în sumă de 2.793.236 euro, societății „XXXXX XXXXX” SRL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor, iar totodată, în cauza penală de condamnare a lui XXXXX XXXXX este reținut următorul episod infracțional: „Astfel, inculpatul Rusu I., având intenția de a deghiza restituirea mijloacelor financiare contractate de compania „XXXXX XXXXX” SRL și „XXXXX XXXXX” SRL de la SA „XXXXX XXXXX”, a purces la inițierea unor operațiuni fictive prin primirea de către SRL „XXXXX XXXXX” a unui împrumut de la „XXXXX XXXXX” LC înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la „XXXXX XXXXX” SA în sumă totală de 2.793.229 euro (52.182.266 lei) care au originea de la „XXXXX XXXXX” SA, în urma depozitării ilegale. Având intenția de a camufla proveniența reală a mijloacelor financiare care au fost sustrate de la „XXXXX XXXXX” SA prin creditul acordat companiei „XXXXX XXXXX” SRL la 25.11.2014 în valoare de 2.793.229 euro, cu implicarea persoanelor responsabile din cadrul băncii, inculpatul Rusu I. a purces la efectuarea unor tranzacții fictive pentru a restitui mijloacele financiare creditate de „XXXXX XXXXX” SRL și „XXXXX XXXXX” SRL prin următoarea schemă infracțională, și anume: având cunoștință despre ilegalitatea provenienței mijloacelor financiare la 26.11.2014, gestionează restituirea de către „XXXXX XXXXX” SRL a mijloacelor bănești în sumă de 22 000 000 lei către „XXXXX XXXXX” SA, fiind transferate de la conturile bancare ale SRL „XXXXX XXXXX”, având la bază, contractul de împrumut nr.11/10 din 03.04.2015 și acordul adițional nr.1 din 30.04.2014, semnat de către Cijov Igor și administratorul în bază de procură a companiei SRL „XXXXX XXXXX”, XXXXX XXXXX, tot la aceeași dată restituie creditul acordat inclusiv SRL „XXXXX XXXXX” în valoare de 30.000.000 lei. Totodată, compania „XXXXX XXXXX” SRL la 26.11.2014, a primit în cont mijloace bănești în sumă de 2.793.229 euro (52.182.266 lei) de la compania nerezidentă „XXXXX XXXXX”, având ca destinație acordarea împrumutului fără dobândă. Suma de 2.793.229 euro, primite de către compania „XXXXX XXXXX” SRL, de la nerezidenta „XXXXX XXXXX” LP, a fost transferată de la conturile bancare ale companiei nerezidente „XXXXX XXXXX” LP înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la AS „XXXXX XXXXX”, având ca destinație plata pentru echipament electronic, la bază fiind un contract de vânzare-cumpărare fictiv. Anterior, „XXXXX XXXXX” LP a primit în cont mijloace bănești de la compania înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la AS „XXXXX XXXXX” - „XXXXX XXXXX” LP, având ca destinație plata pentru echipament electronic. Mijloacele transferate de către „XXXXX XXXXX” LP către „XXXXX XXXXX” LP provin ca urmare a unui contract de overdraft, acordat primei la data de 26.11.2014, de către AS „XXXXX XXXXX”. Totodată, mijloacele bănești primite în baza contractului de overdraft de către „XXXXX XXXXXS” SA, au fost rambursate către AS „XXXXX XXXXX” printr-o schemă frauduloasă, având la bază mijloacele financiare de creditare obținute de la „XXXXX XXXXX” SA, obținute fraudulos la 25.11.2014, de către compania

„XXXXX XXXXX” SRL, cu titlu de credit de la SA „XXXXX XXXXX”, și anume de 2.793.229 euro, care la 26.11.2014, sunt transferate către compania nerezidentă „XXXXX XXXXX” LLP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la AS „XXXXX XXXXX”. La rândul său, „XXXXX XXXXX” LLP transferă mijloacele bănești în sumă de 2.793.236 euro către compania nerezidentă „XXXXX XXXXX” LP, înregistrată în Marea Britanie, pentru ca ultima într-un final să achite contractul de overdraft obținut de către „XXXXX XXXXX” LP de la AS „XXXXX XXXXX”, astfel fiind închis circuitul ilicit al mijloacelor financiare”.

Ce ține de fondul cererii de revizuire, instanța a statuat că, Filat Vladimir a fost condamnat în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, inclusiv și pentru faptul că, urmărind scopul primirii ilegale a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin, susținând că are influență asupra persoanelor publice și cu demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova, i-a promis lui Ilan Șor suportul personal în realizarea preluării controlului asupra activității „XXXXX XXXXX” S.A. datorită apartenenței politice la Partidul Liberal Democrat din Moldova a unor factori de decizie implicați în procesul decizional de cedare a pachetului de control al statului în „XXXXX XXXXX” S.A.

Pentru acțiunile întreprinse în vederea obținerii de către Ilan Șor a controlului asupra S.A. „XXXXX XXXXX” care urma să-i ofere ultimului accesul la gestionarea fluxurilor financiare din instituția financiară nominalizată, în special la acordarea creditelor, Filat Vladimir a pretins și a primit personal precum și prin mijlocitorul XXXXX XXXXX, prin implicarea unor agenți economici care-i aparțin de facto, mijloace bănești în proporții deosebit de mari după cum urmează.

Filat Vladimir, prin intermediul companiei „XXXXX XXXXX” SRL a primit la 26.11.2014 suma de 2.793.229 euro, ceea ce constituie în valută națională conform cursului BNM suma de 52.177.517,72 lei, de pe contul companiei „XXXXX XXXXX”, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de către „XXXXX XXXXX” S.A. la 25.11.2014 în sumă de 2.793.236 euro, societății „XXXXX XXXXX” SRL, cod fiscal 1012600033082, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor.

Totodată, XXXXX XXXXX a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, spălarea de bani în proporții deosebit de mari prin modalitatea normativă de convertire și transfer a mijloacelor financiare în sumă de 2.793.263 euro primite ca împrumut de SRL „XXXXX XXXXX” de la XXXXX XXXXX, mijloace financiare despre care trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, datorită fictivității tranzacțiilor gestionate de către acesta inclusiv împrumutul primit de la XXXXX XXXXX pentru SRL „XXXXX XXXXX” în sumă de 2.793.236 euro, precum și a utilizat aceste mijloace financiare în interese personale.

Prin urmare, Filat Vladimir a fost condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (3) Cod penal, săvârșită prin mai multe episoade care au format o acțiune unică prelungită, în sensul art. 30 Cod penal.

Astfel, suma de 2.793.229 euro a fost transferată de pe contul companiei „XXXXX XXXXX” pe contul companiei XXXXX XXXXX în calitate de obiect al remunerației ilicite transmise de Șor Ilan lui Filat Vladimir, prin intermediul lui XXXXX XXXXX.

Pe cale de consecință, infracțiunea de trafic de influență comisă de Filat Vladimir (materializată prin episodul supra menționat) apare în calitate de infracțiune predicat al infracțiunii de spălare a banilor comisă de către XXXXX XXXXX.

Continuând, acel fapt, că hotărârile judecătorești invocate în cadrul prezentului proces penal la judecare în fond și pe căile ordinare și extraordinare de atac abordează aceleași companii și sume de bani cu soluții diferite față de doi inculpați, astfel că unul să fie condamnat pentru trafic de influență, iar altul pentru spălare de bani, nu poate fi asimilat temeiului de revizuire „existența a două hotărâri irevocabile care nu se pot concilia”. Or, regăsirea unor și aceleași companii în hotărârile din speță se explică prin faptul, că orice infracțiune de spălare de bani urmează să fie precedată de infracțiunea predicat.

Mai mult, XXXXX XXXXX a confirmat că, proprietarul companiei SRL „XXXXX XXXXX” este Filat Vladimir, iar dânsul doar gestiona activitatea companiei date (în acest sens a se vedea Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016, f.d.16-17).

De aceea, imposibilitatea concilierii hotărârilor penale, invocată de revizuent, este una formală și declarativă.

Totodată, conform jurisprudenței CEDO, dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului ca o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul dintre aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, între altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cauza Brumărescu c. României, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII, și cauza Roșca c. Moldovei, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este

necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cauza Roșca, citată mai sus, §25).

3. Conform încheierii vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău din 05.03.2019, pentru examinarea cererii de revizuire a hotărârilor judecătorești, depusă de către avocatul Munteanu Victor în numele condamnatului Filat Vladimir, judecătoarea Moscalciuc Galina a fost înlocuită cu judecătoarea Elena Ungureanu.

Motivul este că, prin decretul Președintelui RM nr. 499-VIII din 20.12.2017, judecătoarea Galina Moscalciuc a fost numită în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, fapt care împiedică participarea ei la examinarea cererii de revizuire.

3.1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 13.03.2019, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de avocatul Victor Munteanu cu privire la recuzarea judecătorilor Andrei Niculcea și Serghei Lazari de la examinarea cererii de revizuire a hotărârilor judecătorești depusă în numele condamnatului Filat Vladimir.

Instanța a reținut că avocatul Victor Munteanu a invocat că judecătorii Andrei Niculcea și Serghei Lazari au participat la examinarea cauzei penale în privința lui Filat Vladimir și s-au expus asupra vinovăției acestuia. Astfel, aceștia nu pot participa la examinarea cererii de revizuire a propriei sentințe. Mai mult, art. 460 alin. (1) Cod procedură penală, prevede că cererea de revizuire urmează să fie examinată de instanța de judecată care a judecat cauza în prima instanță, dar nu leagă judecarea de același complet de judecători.

Cele invocate de avocat, însă, nu are incidență asupra incompatibilității menționate în alin. (3), ori, completul de judecată urmează a se pronunța doar asupra temeiniciei cererii înaintate, prin admiterea sau respingerea acesteia, fără a participa la o nouă judecare a aceleiași cauze penale.

Totodată, temeinicia și legalitatea distribuirii cererii de revizuire a procesului penal către judecătorul Andrei Niculcea și formarea completului de judecată, din care face parte și judecătorul Serghei Lazari, nu poate fi pusă la îndoială, ori, acest procedeu este în strictă corespundere cu prevederile art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, care reglementează că, în cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.

În speță, instanța de judecată care a judecat cauza în prima instanță, este completul din care au făcut parte judecătorii Andrei Niculcea, Serghei Lazari și Galina Moscalciuc, dar nu Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, după cum interpretează partea apărării.

Prin urmare, îndoielile referitoare la nepărtinirea și obiectivitatea judecătorilor Andrei Niculcea și Serghei Lazari nu sunt nici legitime, nici întemeiate.

4. Avocatul Victor Munteanu a declarat apel, solicitând casarea încheierii vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău din 05.03.2019, privind formarea

completului de judecată desemnat pentru judecarea cererii de revizuire, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău din 13.03.2019, privind respingerea cererii de recuzare a judecătorilor Sergiu Lazari și Andrei Niculcea, casarea sentinței Judecătoriei Chișinău din 28.03.2019, privind respingerea cererii de revizuire depusă în numele lui Filat Vladimir, cu remiterea dosarului în primă instanță, în vederea rejudecării cererii de revizuire de alt complet de judecată, constatarea încălcării dreptului revizuentului Vladimir Filat la examinarea acuzațiilor în materie penală de o instanță independentă și imparțială, în conformitate cu art. 6§1 CoEDO.

Apelantul a invocat că, încheierea din 13.03.2019 este ilegală în fond, nemotivată, emisă contrar procedurii stabilite, care afectează sentința contestată. Or, ea nu conține niciun argument, niciun motiv privind oportunitatea examinării cererii de revizuire de către judecătorii care s-au expus anterior, prin sentința a cărei casare a fost solicitată.

Este arbitrară reținerea lipsei elementului de neconciliere a deciziilor contestate exclusiv pe baza faptului că infracțiunea de trafic de influență pentru care a fost condamnat Vladimir Filat a fost o infracțiune predicat pentru infracțiunea de spălare de bani, cu toate că, din materialele cauzei, rezultă că schemele frauduloase au fost materializate anterior comiterii infracțiunii de către Vladimir Filat.

Adițional, instanța a omis să se expună asupra faptului că suma de 2.793.229 euro, care i-a fost imputată lui Ion Rusu, urma să fie restituită de către acesta "XXXXX XXXXX" S.A. conform acțiunii civile, în sentința lui Vladimir Filat, aceeași sumă de 2.793.229 euro, acesta urmează să o restituie statului, în cauza penală nefiind depusă acțiune civilă. Din aceste considerente, este evident faptul că suma de 2.793.229 euro nu putea fi imputată la două persoane diferite, pentru fapte diferite.

5. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că este nefondat argumentul apelantului precum că, sentința din 28.03.2019 este emisă de către o instanță care nu este independentă și imparțială, în sensul art. 6§1 CoEDO pe motiv că judecătorii Lazari Sergiu și Niculcea Andrei au făcut parte din completul de judecată care au examinat în fond cauza penală de condamnare a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 și art. 326 Codul penal și nu au fost în drept să participe la judecarea cererii de revizuire declarate ori, în cadrul instanței de fond, de către partea apărării, în ședința din 13.03.2019, a fost înaintată cererea de recuzare a celor doi judecători, și instanța de fond corect și legal, prin încheierea din 13.03.2019 a respins-o, ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță, prin încheierea din 13.03.2019 corect a statuat că motivele de recuzare invocate de către avocatul Munteanu Victor, nu cad sub incidența art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală și nici sub incidența oricărui alt temei de recuzare a unui judecător, dat fiind faptul că nu au fost prezentate careva probe

pertinente și concludente în favoarea acesteia ori, dispoziția art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală reglementează condițiile de inadmisibilitate a participării unui judecător la o nouă judecare a aceleiași cauze penale atât în primă instanță, cât și pe cale ordinară sau extraordinară de atac, în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în primă instanță, pe cale ordinară sau extraordinară de atac, precum și în cazul participării ca judecător de instrucție or, examinarea admisibilității cererii de revizuire a sentinței judecătorești înaintate în interesele lui Filat Vladimir nu are incidență asupra incompatibilității menționate în art. 33 alin. (3) Codul de procedură penală, deoarece completul de judecată urma a se pronunța doar asupra temeiniciei cererii înaintate, prin admiterea sau respingerea acesteia, iară a participa la o nouă judecare în fond a aceleiași cauze penale de învinuire a lui Filat Vladimir.

Subsidiar, temeinicia și legalitatea distribuirii cererii de revizuire a procesului penal judecătorului Niculcea Andrei, formarea completului de judecată din care face parte și judecătorul Lazari Serghei, nu poate fi pusă la îndoială, ori, acest procedeu este în strictă corespundere cu prevederile art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, care reglementează că, în cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.

În speță, instanța de judecată care a judecat cauza în prima instanță, este completul din care au făcut parte judecătorii Niculcea Andrei, Lazari Serghei și Moscalciuc Galina.

Totodată, ținând cont că, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 499-VIII din 20.12.2017, judecătoria Moscalciuc Galina a fost numită în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, fapt care împiedica participarea ei la examinarea cererii de revizuire, luându-se în considerație dispoziția Vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5 din 28.12.2018 cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2019, prin încheierea Vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05.03.2019, judecătoria Moscalciuc Galina a fost substituită cu judecătoria Ungureanu Elena pentru examinarea cererii de revizuire depusă de către avocatul Munteanu Victor în interesele lui Filat Vladimir.

Mai mult, apelantul nu este de acord cu sentința de condamnare, care este irevocabilă, însă acest dezacord nu poate servi temei de revizuire a sentinței, în baza art. 458 alin. (3), pct. 3) Codul de procedură penală.

Astfel, argumentele apelantului sunt formale și nu au suport legal, deoarece, potrivit materialelor cauzelor penale, Filat Vladimir a fost condamnat pentru corupere pasivă, dat fiind faptul că a pretins, extorcat și primit bunuri ce nu i se cuvin pentru exercitarea acțiunilor ce-i reveneau datorită funcției deținute de Prim-ministru al Republicii Moldova, pentru infracțiunea prevăzută la art. 324 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal, precum și pentru faptul că a pretins și a primit personal și prin mijlocitori bunuri și servicii în proporții deosebit de mari, susținând că are influență asupra persoanelor publice sau cu funcție de demnitate

publică, prin ce a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, iar XXXXX XXXXX a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii de spălare de bani în proporții deosebit de mari, prin modalitatea normativă de convertire și transfer a mijloacelor financiare în sumă de 2.793.236 euro primite ca împrumut de SRL „XXXXX XXXXX” de la ”XXXXX XXXXX” LP, mijloace financiare despre care trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, datorită activității tranzacțiilor gestionate de către acesta inclusiv împrumutul primit de la ”XXXXX XXXXX” LP pentru SRL „XXXXX XXXXX” în suma de 2.793.236 euro, precum și a utilizat aceste mijloace financiare în interese personale, prin ce a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Codul penal.

De aceea, argumentele apelantului nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală, nefiind stabilit caracterul de neconciliere a celor două hotărâri din speță. În acest context, simpla regăsire a unora și aceluiași companii și sume atât în hotărârea irevocabilă de condamnare a lui XXXXX XXXXX, cât și în hotărârea irevocabilă de condamnare a lui Filat Vladimir nu denotă contradictorialitatea acestora și prin urmare nu pot servi temei de revizuire.

Pe lângă aceasta, revizuirea reprezintă calea de atac extraordinară prin care hotărârile judecătorești ce nu reflectă adevărul sunt scoase de sub autoritatea lucrului judecat, fiind viciate, pe fond, datorită necunoașterii în întregime a situației de fapt, a folosirii probelor false sau a coruperii subiecților oficiali care au desfășurat procesul, fie de existența a două sau mai multe hotărâri judecătorești inconciliabile.

Finalitatea revizuirii constă în înlăturarea erorii juridice, iar funcția procesuală a instanței se concentrează în înlesnirea descoperirii adunării și deducerii în fața justiției a unui material probator cu totul inedit sau cel puțin necunoscut instanței, care să permită cunoașterea erorii juridice și lichidarea ei.

Astfel că, regăsire a unora și aceluiași companii și sume atât în hotărârea irevocabilă de condamnare a lui XXXXX XXXXX, cât și în hotărârea irevocabilă de condamnare a lui Filat Vladimir nu afectează fondul cauzei penale și nu poate constitui un temei de revizuire a deciziei de condamnare, potrivit art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală.

În acest context, se atestă că procedura de revizuire prevăzută de art. 458-460 Cod de procedură penală servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 CoEDO, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de CtEDO, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța Brumărescu c. României, hotărârea din 28 octombrie 1999). Securitatea juridică presupune respectarea principiului recunoscut de judecata (lucrului judecat), care implică regula

finalității hotărârilor definitive și irevocabile, adică imposibilitatea oricărei părți de a pretinde o redeschidere a procedurilor interne privind o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie exclusiv cu scopul obținerii a unei noi examinări a pricinii în fond.

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța Roșea c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 CoEDO, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele CtEDO enunțate supra, o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de avocatul Munteanu Victor în interesele lui Filat Vladimir, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6§1 CoEDO.

6. Avocatul Tudor Osoianu și condamnatul Filat Vladimir au declarat recurs ordinar, solicitând casarea sentinței Judecătoriei Chișinău din 28.03.2019, încheierii Judecătoriei Chișinău din 13.03.2019 și deciziei Curții de apel Chișinău din 08.05.2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de revizuire inițiată la 01.03.2019, în numele lui Vladimir Filat să fie admisă pentru examinare în fond (rejudecarea cauzei)., constatarea încălcării dreptului revizuentului Vladimir Filat la examinarea acuzațiilor în materie penală de o instanță independentă și imparțială în conformitate cu art. 6§1 CoEDO.

Recurenții au invocat că, judecătorii Sergiu Lazări și Andrei Niculcea, care au judecat cauza în instanță, pronunțându-se prin sentință, nu au fost în drept să participe la judecarea cererii de revizuire declarate împotriva propriei lor hotărâri, întrucât nu se poate reține imparțialitatea acestora.

Instanța de apel a ezitat a se expune asupra motivelor invocate în pct. 1.2. - 1.5. a cererii de apel. Instanța de apel nu a respins motivele invocate de partea apărării privind interpretarea incorectă a sintagmei instanței de judecată din prevederile art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și echivalarea nejustificată a noțiunilor de instanță de judecată cu cea de complet de judecată.

Instanța de apel a omis nejustificat a se expune asupra încălcării prevederilor art. 344 Cod de procedură penală privind repartizarea aleatorie a cererii de revizuire formulată în numele lui Vladimir Filat.

În drept, recursul este întemeiat pe **art. 437 alin. (1) pct. 2), 420-436 C. pr. pen. PM.**

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens.

Însă, în recursul ordinar de pe rol, fondat pe **art. 437 alin. (1) pct. 2), 420-436 C. pr. pen. PM**, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens (*pct. 6. din decizie*).

Mai mult, art. 437 Cod de procedură penală nu este aplicabil speței, deoarece este incident recursului împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, iar pct. 2) din alin. (1) al normei vizate nu mai există, fiind abrogat prin Legea nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului și condamnatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurenți.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429 și 430.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, respectivul recurs ordinar urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 431, 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tudor Osoianu și condamnatul Filat Vladimir XXXXX, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 28 martie 2019, încheierii Judecătoriei Chișinău din 13 martie 2019 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, pe motiv că nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun